

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Marian Kocon

w sprawie z powództwa W. Ś. i S. W.

przeciwko G. N.-P., R. P. i D. P.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 stycznia 2008 r.,

zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 15 maja 2007 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 15.05.2007 r. ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 116.699,63 zł i odrzucił apelację powodów wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 29.09.2006 r., z tego względu, że nie została ona należycie opłacona.

Powodowie wnieśli zażalenie na to postanowienie domagając się jego uchylenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wytaczając powództwo o uznanie umowy sprzedaży nieruchomości położonej w S. przy ul. S. zawartej pomiędzy spółką „A.(...)” a pozwanymi za bezskuteczną wobec powodów, wartość przedmiotu sporu została określona na kwotę 116.699,63 zł. Następnie powodowie sprecyzowali żądanie pozwu domagając się uznania za

bezskuteczne umów: z dnia 27.09.2004 r. o ustanowieniu i sprzedaży odrębnej własności lokalu nr 2, 3, 4 i 5 położonych w S. przy ul. S. oraz z dnia 23.11.2005 r. dotyczącej darowizny lokalu nr 2 położonego w S. Wartość przedmiotu sporu nie uległa zmianie.

Wyrokiem z dnia 29.09.2006 r. Sąd Okręgowy powództwo oddalił i zasądził koszty procesu od powodów na rzecz pozwanych. Od tego wyroku powodowie wnieśli apelację zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości i domagali się zmiany tego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości względnie jego uchylenia i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. W apelacji tej powodowie oznaczyli wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 80.000 zł i uiszcili opłatę stosunkową w kwocie 4.000 zł obliczoną od tej wartości przedmiotu zaskarżenia. W uzasadnieniu apelacji podnieśli, że lokal nr 3 został przez pozwanych sprzedany w trakcie procesu, a wartość lokalu nr 2, który był przedmiotem darowizny, została określona w umowie darowizny na kwotę 80.000 zł, co uzasadnia na podstawie art. 368 § 2 k.p.c., stosownego a contrario, obniżenie wartości przedmiotu zaskarżenia w stosunku do wartości przedmiotu sporu. Tej argumentacji nie podzielił Sąd Apelacyjny wskazując, że skoro powodowie zaskarżyli wyrok Sądu Okręgowego w całości, a to rozstrzygnięcie objęło spór co do kwoty wskazanej jako wartość przedmiotu sporu, to konsekwentnie opłata sądowa winna być obliczona i uiszczona od kwoty 116.699,63 zł. Skoro tego nie uczyniono, to apelacja podlegała odrzuceniu jako nienależycie opłacona. Stanowisko Sądu Apelacyjnego znajduje uzasadnienie w obowiązujących przepisach kodeksu postępowania cywilnego. Zgodnie z art. 368 § 2 k.p.c. w sprawach o prawa majątkowe należy w apelacji oznaczyć wartość przedmiotu zaskarżenia, która - co do zasady - nie może być wyższa od wartości przedmiotu sporu. W przepisie tym wskazano jedynie dwa wyjątki od tej zasady. Wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia niższej od wartości przedmiotu sporu jest oczywiście możliwe, o ile strona skarży wyrok w określonej części, a nie w całości. Wówczas wartość przedmiotu zaskarżenia oznacza wartość prawa majątkowego tej części wyroku, w której jest on przez stronę kwestionowany. W niniejszej sprawie powodowie zaskarżyli wyrok Sądu Okręgowego oddalający powództwo w całości, przy czym to rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego obejmowało pierwotne żądania uznania za bezskuteczne dwóch umów tj. umowy ustanowienia i sprzedaży odrębnej własności lokali oraz umowy darowizny. Powodowie nie tylko zaskarżyli ten wyrok w całości, lecz wnioskowali o jego zmianę i

uwzględnienie powództwa w całości względnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Konsekwentnie więc przy tak określonym zakresie zaskarżenia i wskazanej uprzednio wartości przedmiotu sporu, określenie wartości przedmiotu zaskarżenia na niższą wartość nie było dopuszczalne i trafnie Sąd Apelacyjny na podstawie art. 25 § 1 w związku z art. 368 § 2 k.p.c. ustalił prawidłowo wartość przedmiotu zaskarżenia. Odrzucając apelację Sąd II instancji nie naruszył przy tym art. 370 i 130² § 3 k.p.c. Zgodnie bowiem z art. 130² § 3 k.p.c. sąd odrzuca bez wezwania o uiszczenie opłaty apelację wniesioną m.in. przez radcę prawnego, podlegającą opłacie stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. To ostatnie sformułowanie oznacza, że przepis ten znajduje zastosowanie także wówczas, gdy wskazana przez stronę wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest prawidłowa i od tej błędnie wskazanej wartości uiszczono opłatę sądową. Obowiązkiem profesjonalnego pełnomocnika jest bowiem przestrzeganie reguł dotyczących prawidłowego określenia wartości przedmiotu zaskarżenia i uiszczenia opłaty sądowej obliczonej od tej wartości.

Z tych przyczyn, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c., zażalenie należało oddalić.